

MILITAIREN in DORST

Hoewel er in Dorst en omgeving altijd veel militaire bedrijvigheid heerste heb ik nooit foto's van gezien. Gelukkig vond ik toch een foto van militairen die in Dorst is genomen.

Aanvankelijk twijfelde ik maar op een prentbriefkaart vond ik het zelfde vierkante luikje in de zijgevel van een woning aan de Rijksweg. Het huis is later afgebroken. Deze drie militairen waren artillerie officieren. Dat staat op de achterkant van de foto: "Daar komt de slapende veld weer aan...." De maker bedoelde met 'veld' de veldartillerie maar dat slapende vereist ook enige toelichting.

De foto dateert uit februari 1919. De 1e Wereldoorlog was dus afgelopen en heel Europa riep: "Nooit meer oorlog!" Er werd ontwapend en uit de opmerking achter op de foto blijkt dat deze officieren zich wat overbodig voelden. Wat ze niet wisten is dat hun eigen legerleiding op dat moment plannen aan het maken was om België te gaan heroveren hetgeen de Nederlandse regering uiteindelijk toch maar verhinderde.

De Seterse Heide in de driehoek Breda-Oosterhout was voordat de Boswachterij Dorst werd opgericht een woest gebied van verwaarloosd bos en verstoven heidegebied.

Het huidige Cadettenkamp is daar nog van overgebleven. Dit weidse open gebied was zeer geschikt om groot-scheepse manoeuvres te houden.

Er waren al in 1701, 1732, 1769, 1776 en 1794 zeer grote kampementen en van de militaire oefeningen zijn verslagen en tekeningen bewaard gebleven. Het waren niet alleen Nederlandse militairen die daar oefenden want in 1794 was er bij de Kalix Berna een groot Engels kamp.

Alleen de kogelvangens, die daar nog te bezichtigen zijn deden in 1769 al dienst. De Engelse troepen lagen daar in 1794 omdat Nederland en Engeland in oorlog waren met Frankrijk.

In de Bloedpolder te Dorst waren vlak bij het bos nog niet zo lang geleden resten te zien van een doelbatterij die de Engelsen daar gebouwd hadden. Vanaf de heide werd met kanonnen op deze doelbatterij geschoten. Het is niet duidelijk waarom er ook een gracht omheen lag.

De laatste grote concentratie van militairen op de Seterse Heide vond plaats in 1830 toen het Nederlandse leger zich in Brabant opmaakte om België te gaan veroveren. Een tiendaagse veldtocht leverde echter niets op en België bleef wat het was.

Naast deze grootschalige oefeningen, waar in 1732 zelfs 11.000 militairen bij betrokken waren, is er later ook vanuit het garnizoen Breda altijd in onze omgeving geoefend. De naam zegt het al, de cadetten van de K.M.A. gebruikten het Cadettenkamp, ook in de boswachterij Dorst waren dikwijls militairen te vinden maar de laatste jaren is dat sterk teruggelopen.

Enkele verlaten kogelvangens in de Boswachterij zijn de stille getuigen van een roerige periode die gelukkig achter ons ligt.

Jos van Alphen